

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ
ВАЗИРЛИГИ**

ГУЛИСТОН ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
ИНГЛИЗ ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ КАФЕДРАСИ

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

ГулДУ проректори

_____ Н.Р.Баракаев

« ____ » _____ 2017 й.

«ТИЛ КЎНИКМАЛАРИ ИНТЕГРАЦИЯСИ»

фани бўйича

ИШЧИ ЎҚУВ ДАСТУРИ

100000 – Гуманитар соҳа

110000 – Педагогика

5111400 – Хорижий тил ва адабиёти (Инглиз тили)

1 – Курс

1-2 – Семестр

Умумий ўқув соати – $123+123=246$

Шу жумладан:

Амалиёт машғулоти – $72+72=144$

Мустақил таълим соати – $51+51=102$

ГУЛИСТОН – 2017 й.

Фаннинг ишчи ўқув дастури намунавий ўқув дастури ва ўқув режасига мувофиқ ишлаб чиқилди.

Тузувчи: Махкамова М. – ГулДУ “Инглиз тили ва адабиёти”

кафедраси ўқитувчиси _____ (имзо)

Фозилов М. – ГулДУ “Инглиз тили ва адабиёти”

кафедраси ўқитувчиси _____ (имзо)

Тақризчи: Тожиев Х. – ГулДУ ф.ф.н., “Инглиз тили ва адабиёти”

кафедраси доценти _____ (имзо)

Фаннинг ишчи ўқув дастури “Инглиз тили ва адабиёти” кафедрасининг 2017 йил “___” _____ даги ___ - сонли мажлисида кўриб чиқилиб, факультет Илмий-услубий Кенгашида кўриб чиқиш учун тавсия қилинди.

Кафедра мудири

Ҳ. Уразбаев

Фаннинг ишчи ўқув дастури Чет тиллар факультети Илмий-услубий Кенгашининг 2017 йил “___” _____ даги “___” - сонли мажлисида тасдиқланди.

Факультет Илмий-услубий

Кенгаши раиси:

Э. Хамдамов

I. КИРИШ

1.1. Фаннинг предмети ва мазмуни

Тил кўникмалари интеграцияси фани лингвистик курс ҳисобланади ҳамда “Тил кўникмалари интеграцияси” ва “Оғзаки нутқ амалиёти” (тинглаш ва гапириш) модулларини ўз ичига олади. Мазкур курс тил ўрганишнинг тўрт кўникмаси: сўзлашиш, тинглаб тушуниш, ўқиш ва ёзиш бўйича кўникмаларни интеграллашган ҳолда ривожлантиришга хизмат қилади.

1.2. Фаннинг мақсад ва вазифалари

Мазкур фаннинг мақсади талабаларга тилнинг оғзаки ва ёзма шаклларини интеграллашган ҳолда ўргатиш, уларнинг турли контекстлардаги мулоқот малакаларини ривожлантириш, хусусан ўрганилаётган чет тили кўникмалари тўғрисидаги амалий ва назарий билимларини такомиллаштириш ҳамда эгалланган билим, кўникма, малакаларини касбий ва илмий фаолиятда эркин қўллай олишларини таъминлашдир.

Фаннинг вазифаси - умумэътироф этилган халқаро меъёрларга кўра талабаларнинг ўрганилаётган чет тилини B2 даражада эгаллашлари учун зарурий тил кўникмаларини интеграллашган тарзда ўргатиш ва мулоқот малакаларини ривожлантиришдир.

Мазкур дастур бўйича таълим олган талабанинг:

- чет тилини Умум Европа стандартларига кўра B2 даражада ўзлаштириши;
- ўрганилаётган чет тилида ўқиш, тинглаб тушуниш, гапириш ва ёзиш кўникмаларини эгаллаши;
- тил кўникмаларини такомиллаштириш билан бир қаторда трансфербал кўникмаларни ҳам шакллантириш;
- ўзининг тил кўникмаларини ривожлантириш борасидаги фаолиятини баҳолай олиш ва рефлексия кўникмаларини қўллай олиш;
- оғзаки ва ёзма нутқ амалиёти бўйича тасаввур, билим, малака ва кўникмаларга, компетенцияларга эга бўлиши талаб этилади.

1.3. Фаннинг долзарблиги

Мазкур дастурни ишлаб чиқишда Европа Кенгашининг “Чет тилини эгаллаш умумевропа компетенциялари: ўрганиш, ўқитиш ва баҳолаш” тўғрисидаги умумэътироф этилган халқаро меъёрлари (CEFR – Common European Framework of Reference) ва Ўзбекистон Республикасининг узлуксиз таълим тизимида чет тилларни ўрганишга қўйиладиган талаблар эътиборга олинди. Унда чет тилини ўқитишга ихтисослашган таълим йўналишлари битирувчилари олий таълим муассасасидаги тўрт йиллик

тахсиллари ниҳоясида ўрганган чет тили бўйича C1 даражани эгаллашлари минимум сифатида белгилаб қўйилган. Тил кўникмалари интеграцияси фани айнан юқорида келтириб ўтилган вазифаларни амалга оширишга хизмат қилади.

Тил кўникмалари интеграцияси фани лингвистик курс ҳисобланади ҳамда “Тил кўникмалари интеграцияси” ва “Оғзаки нутқ амалиёти” (тинглаш ва гапириш) модулларини ўз ичига олади. Мазкур курс тил ўрганишнинг тўрт кўникмаси: сўзлашиш, тинглаб тушуниш, ўқиш ва ёзиш бўйича кўникмаларни интеграллашган ҳолда ривожлантиришга хизмат қилади. Шунингдек, мазкур модулни ўқитишда оғзаки нутқ амалиётига алоҳида урғу берилади. Модул якунида талабалар Европа Кенгашининг “Чет тилини эгаллаш умумевропа компетенциялари: ўрганиш, ўқитиш ва баҳолаш” тўғрисидаги умумэътироф этилган халқаро меъёрлари (CEFR) бўйича ўрганган чет тилларини 1-4 семестрлар бўйича босқичма-босқич B1 дан B2 даражагача амалда қўллай олишлари назарда тутилади.

1.4. Фаннинг ўқув режадаги бошқа фанлар билан ўзаро боғлиқлиги ва услубий жиҳатдан узвийлиги

“Тил кўникмалари интеграцияси” умумкасбий фанлар блокига киритилган курс ҳисобланиб, модуллар кетма-кетлиги ва мазмунига мос равишда 1-4 семестрлар давомида ўқитилади. Мазкур фан лингвистик курс ҳисобланади ва икки йил давомида икки қисмга: Тил кўникмалари интеграцияси ва Оғзаки нутқ амалиётига ажратилган ҳолда ўргатилади. Ўқув режанинг хорижий тилни ўқитишда маданиятлараро мулоқотни шакллантириш, тил аспектлари амалиётиметодика, мамлакатшуносликка оид курслари ва ўрганилаётган чет тилининг назарий курслари - умумий тилшунослик, стилистика ва матн таҳлили, назарий фонетика, қиёсий типология, назарий грамматика фанларидан зарурий билимларни эгаллашда ушбу фан модуллари бўйича ўзлаштирилган кўникма ва малакалар муҳим аҳамият касб этади.

1.5. Фаннинг илм-фан ва ишлаб чиқаришдаги ўрни

“Тил кўникмалари интеграцияси” фани “Хорижий тил ва адабиёти” (тиллар бўйича), “Филология ва тилларни ўқитиш” (роман-герман филологияси) таълим йўналишларида асосий умумкасбий фан сифатида ўқитилади. Олий таълим муассасасини ушбу таълим йўналишлари бўйича тамомлаган бакалаврлар Республикамиз узлуксиз таълим тизимида ўқитувчилик фаолияти билан шуғулланадилар. Шунингдек, хорижий қўшма корхоналар, халқаро ташкилотлар ва уларнинг республикамиздаги бўлимлари, элчихона ва консулликлар, сайёҳлик агентликлари, нашриёт ва

тахририятлар, нотариал идоралар, таржимонлик бюрolariда касбий фаолият олиб борадилар.

1.6. Фанни ўқитишдаги замонавий ахборот ва педагогик технологиялар ҳамда ўқув машғулотларини лойиҳалаш

Фанни ўқитишда шахсга йўналтирилган таълим методи ва чет тилини ўқитишга коммуникатив ёндашувдан максимал даражада фойдаланиш талаб этилади. Машғулотларда дарслик ва ўқув қўлланмалардан ташқари аутентик материаллар: аудио, видео, газета ва журналлар, интернет манбаларидан, интерактив усулларни қўллаган ҳолда ақлий ҳужум, кейс-стади, лойиҳалар тайёрлаш, ролли ўйин, дебатлар, презентация методларидан кенг фойдаланилади.

1.7. Дастурнинг ахборот-услубий таъминоти

Мазкур дастурда ҳар бир модул мазмунидан сўнг машғулотларни самарали ташкил этиш ва мавзуларни ўқитиш технологиялари келтирилган. Амалий машғулотларда ақлий ҳужум, кластер, блиц-сўров, кичик гуруҳларда ишлаш, инсерт, презентация, кейс стади каби усуллардан кенг фойдаланилади. Модулар 100% ўрганилаётган тилда ўқитилади. (Ҳар бир модулнинг хусусиятидан келиб чиқиб, информацион-услубий таъминот бўйича ҳар бир модулда берилган кўрсатмаларга қаралсин).

II. АСОСИЙ ҚИСМ

2.1. Фандан ўтиладиган мавзулар ва улар бўйича машғулоти турларига ажратилган соатларнинг тақсими

№	Машғулоти мазмуни	Соатлар:				
		Жами:	Маъруза:	Семинар:	Амалий:	Мустақил таълим:
	I - семестр					
	Тил кўникмалари интеграцияси					
1	Introduction to the course.	2			2	
2	Person. Dialogues about personality. [A1, 2]	4			2	2
3	Comparing greeting in foreign countries & in Uzbekistan [A1, 4]	2			2	
4	Presenting project. [A1, 6]	4			2	2
5	National symbols. [A1, 8]	2			2	
6	Discussing different national symbols. [A3, 7]	2			2	2
7	Comparing social and political systems of Uzbekistan and foreign countries. [A1, 10]	4			2	2
8	Presenting project. [A1, 12]	4			2	2
9	Conversation about meals. [A3, 28]	2			2	
10	Using Ven's diagram finding information about meals of different countries. [A3, 49]	4			2	2
11	Comparing meals of Uzbekistan with national meals of other countries. [A1, 14]	4			2	2
12	Presenting project. [A1, 16]	4			2	2
13	Conversation about health. [A1, 18]	4			2	2
14	Reading text about foreign mass-media. [A1, 20]	4			2	2
15	Comparing measures against smoking in Uzbekistan and other countries. [A1, 22]	2			2	
16	Presenting project. [A1, 24; И1]	4			2	2
17	Family values. Comparing two photos of Uzbek and foreign families. [A1, 26; И2]	4			2	2
18	Watching movie about cultural misunderstanding and discussing it. [A3, 89]	3			2	1
	Гапириш ва тинглаш					
1	Syllabus. Rating system of the course.	2			2	
2	Dialogues, conversations. [A1, 3; K4]	4			2	2
3	Different speech situations. [A1, 5; K4]	4			2	2
4	Telephone conversation. [A3, 137; K4]	4			2	2
5	Likes and dislikes. [A1, 7; K4]	4			2	2
6	Ads. [A1, 9; K4]	4			2	2
7	Giving personal information. [A1, 11; K4]	4			2	2
8	Showing misunderstanding. Asking details. [A1, 13]	4			2	2

	II - семестр				
	Тил кўникмалари интеграцияси				
1	Discussing photo of foreign classroom. [A3, 208]	3		2	1
2	Watching movie about teachers and students. [A3, 211]	2		2	
3	Presenting topic “My dream school”. [A2, 28]	2		2	
4	Presenting poster “Gallery of teachers”. [A2, 30]	2		2	
5	City and country life. Net surfing. [A2, 32]	2		2	
6	Discussing statistics about population of cities and countries. [A2, 34]	2		2	
7	Preparing brochure “Welcome to our city”. [A2, 36]	4		2	2
8	Presenting “My project of our city”. [A2, 38]	2		2	
9	Enjoying sport. Discussing national sports of Uzbekistan. [A2, 40]	4		2	2
10	Presenting national sport to a foreign tourist. [A2, 42]	4		2	2
11	Writing plot. Melodrama. [A2, 44]	2		2	
12	Presenting national sports of different countries. [A2, 46]	2		2	
13	Communication and technology. Discussing the age of mobile phones.	4		2	2
14	How to make your web-page interesting. [A2, 48]	2		2	
15	Presenting project. [A2, 50]	4		2	2
16	Suggestions to create web-page named “Our group”. [A2, 52; И3]	4		2	2
17	Presenting project. [A2, 54; И4]	4		2	2
18	Presenting project. [И5]	2		2	
	Гапириш ва тинглаш				
1	Monologues. Presentation. [K1, 14; K3, 56]	8		2	6
2	Monologues. Speech.	2		2	
3	Watching movie. [K1, 95; K3, 107]	8		2	6
4	Watching movie.	2		2	
5	Debates on certain theme. [K1, 240; K3, 203]	8		2	6
6	Working with songs.	2		2	
7	Rules of conversation. [K1, 312; K3, 266]	8		2	6
8	Audiobooks.	2		2	
9	Recording students monologues and discussing them. [A2, 23; K2, 142]	2		2	
10	Strategies to open and close dialogues. [A2, 25]	4		2	2
11	Catching main idea of the text. [A2, 27; K4]	2		2	
12	Paraphrasing. [A2, 29; K4]	4		2	2
13	Catching specific information given in the large text. [A2, 31]	2		2	
14	Polite words and phrases. [A2, 33; И1]	2		2	
15	Guessing people’s mood and intentions. [A2, 35; K4]	4		2	2
16	Test on listening and understanding. [A2, 37; K4]	4		2	2
17	Non-verbal ways of communication. [A2, 39; K4; И2]	2		2	
18	Revision.	2		2	
	Жами 2-семестр:	123		72	51
	Жами 1-2 семестр:	246		144	102

2.2. Ўқув материаллари мазмуни

1 курс давомида модул бўйича тавсия этиладиган мавзулар мазмуни:

Тинглаб тушуниш бўйича:

Тинглаш учун мўлжалланган матн турлари:

- диалоглар, суҳбатлар;
- телефон орқали мулоқот;
- жамоат жойларидаги эълонлар (масалан, темир йўл вокзали, аэропортдаги эълонлар);
- кўрсатмалар, йўриқномалар (масалан, аудиториядаги ўқитувчининг кўрсатмалари, овқат тайерлаш, велосипедни (техника воситаларини) таъмирлаш сингари осон кўрсатмалар);
- теле ва радио хабарлар, об-ҳаво маълумотлари;
- монологлар (масалан, презентациялар, нутқлар);
- теле ва радио хужжатли фильмлар;
- бадий фильмлар;
- қўшиқлар;
- аудио китоблар ва ҳ.к.

Стратегиялар:

- матнни тинглаб унинг асосий ғоясини англай олиш;
- матнни тинглаб, ундаги муайян маълумотни (масалан, саналар, исмлар) фарқлаш;
- сўзлашувчининг кайфияти, ҳиссиётлари ва муносабатини аниқлай олиши;

Оғзаки мулоқот(диалог) бўйича:

- турли коммуникатив нутқ вазиятлари (саломлашиш, кечирим сўраш, хайрлашиш, миннатдорчилик билдириш ва ҳ.к.) ни тўғри ўзлаштириши;
- ўзига ёққан ва ёқмаган нарсалар, жиҳатлар ҳақида фикрини баён этиши;
- ўзи ҳақида шахсий маълумотларни бера олиши;
- сўзловчи нутқини тушунганлиги ёки яхши англай олмаганлигини ифодалаши (масалан, сўзловчидан гапини яна бир марта такрорлашни, изоҳлаш, савол бериш);
- мулоқотни давом эттира олиш;
- интервью олиш ва саволларга жавоб қайтариш;
- таниш мавзуларда муҳокамаларда қатнашиши;
- навбат билан мулоқотга киришиши, сўзловчининг нутқини бўлмаслиги ёки бўлишга тўғри келган вазиятларда мулоқотни давом эттириши;
- мулоқотни бошлаш ва тугаллаш стратегияларини эгаллаши;
- жумлаларни перифраза қилиш ва қайтадан таъкидлаши;
- оғзаки мулоқотда тегишли миллий-маданий меъёрларни (масалан, илтимос ва раҳмат сўзларининг турли маданиятларда ишлатилиши, саломлашиш одоби) билиши ва уларни тўғри қўллаши;
- мулоқот жараёнида тегишли имо-ишоралардан (масалан, диққат билан тинглаётганлигини кўрсатиш учун олдинга сал энгашиш, тушунаётганлигини ифодалаш учун бош ирғаши) ўринли фойдаланиши;

Талаффуз:

- интонация (интонациянинг грамматик ва муносабат билдирувчи функцияларини фарқлаш);
- урғу (сўз урғуси, гап урғуси);
- товушларни транскрипциялар орқали ўқий олиши;
- она тили интерференцияси.

2.3. Лаборатория ишларини ташкил этиш бўйича кўрсатмалар

Фан бўйича лаборатория ишлари намунавий ўқув режада кўзда тutilмаган.

2.4. Курс ишини ташкил этиш бўйича услубий кўрсатмалар

Фан бўйича курс иши намунавий ўқув режада режаслаштирилмаган.

2.5. Мустақил таълим

2.5.1. Мустақил таълимни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Фан модуллари кесимида талабалар мустақил таълимини ташкил этиш мақсадида кафедра мутахассислари томонидан услубий кўрсатмалар ишлаб чиқилади. Уларда талабанинг мустақил ўқиб ўрганишини таъминловчи вазифа ва топшириқлар кўрсатиб ўтилади ва уларни бажариш учун аниқ кўрсатмалар мисоллар ёрдамида берилади. Тилни ўрганиш жараёнида талаба интерфаол усуллар воситасида мустақил таълим олишга рағбатлантирилади ва мустақил фикрлаш талаб қилинади. Бунда ўқитувчи билим берувчи ва баҳоловчи сифатида эмас, балки фасилитатор (инглизча facilitate сўзидан олинган бўлиб, бирор бир жараённинг боришига яхши таъсир этувчи ва унга мос шарт-шароитлар яратиб берувчи) сифатида намоён бўлади. Талабадан фан бўйича мустақил ўрганган билимларини аудиторияда турли хил интерактив услублар орқали намоёйиш қила олиши ва бошқаларга ўргата олиши талаб этилади.

2.5.2. Талабалар мустақил таълимининг мазмуни ва ҳажми

Мустақил таълим мазмуни	Вақти	Ҳажми	Максимал балл
1-семестр			
Uzbekistan and the world.	1-6 ҳафта	1	5
Business.	7-9 ҳафта		5
Environment.	10-11 ҳафта		5
Relations.	12-13 ҳафта	1	5
Intercultural communication.	14-15 ҳафта		5

Mass-media.	16-17 ҳафта		5
2-семестр			
Health.	1-6 ҳафта	1	5
Science.	7 ҳафта		5
Technology.	8-12 ҳафта		5
Aesthetics.	13 ҳафта	1	5
Social networks.	14-16 ҳафта		5
Social problems.	17 ҳафта		5
Жами:	12	4	5

IV. БАҲОЛАШ ТИЗИМИ

Баҳо	Мезон
5 (Аъло)	Матнни тинглаб унинг асосий ғоясини англай олиш; матнни тинглаб, ундаги муайян маълумотни (масалан, саналар, исмлар) фарқлаш; сўзлашувчининг кайфияти, ҳиссиётлари ва муносабатини аниқлай олиши; турли коммуникатив нутқ вазиятлари (саломлашиш, кечирим сўраш, хайрлашиш, миннатдорчилик билдириш ва ҳ.к.) ни тўғри ўзлаштириши; ўзига ёққан ва ёқмаган нарсалар, жиҳатлар ҳақида фикрини баён этиши; ўзи ҳақида шахсий маълумотларни бера олиши; сўзловчи нутқини тушунганлиги ёки яхши англай олмаганлигини ифодалаши (масалан, сўзловчидан гапини яна бир марта такрорлашни, изоҳлаш, савол бериш ва ҳ.); мулоқотни давом эттира олиш; интервью олиш ва саволларга жавоб қайтариш; таниш мавзуларда муҳокамаларда қатнашиши; навбат билан мулоқотга киришиши, сўзловчининг нутқини бўлмаслиги ёки бўлишга тўғри келган вазиятларда мулоқотни давом эттириши; мулоқотни бошлаш ва тугаллаш стратегияларини эгаллаши; жумлаларни перифраза қилиш ва қайтадан таъкидлаши; оғзаки мулоқотда тегишли миллий-маданий меъёрларни (масалан, илтимос ва раҳмат сўзларининг турли маданиятларда ишлатилиши, саломлашиш одоби) билиши ва уларни тўғри қўллаши; мулоқот жараёнида тегишли имо-ишоралардан (масалан, диққат билан тинглаётганлигини кўрсатиш учун олдинга сал энгашиш, тушунаётганлигини ифодалаш учун бош ирғаши) ўринли фойдаланиши; интонация (интонациянинг грамматик ва муносабат билдирувчи функцияларини фарқлаш); товушларни транскрипциялар орқали ўқий олиши.
4 (Яхши)	Матнни тинглаб унинг асосий ғоясини англай олиш; матнни

	тинглаб, ундаги муайян маълумотни (масалан, саналар, исмлар) фарқлаш; сўзлашувчининг кайфияти, ҳиссиётлари ва муносабатини аниқлай олиши; сўзловчи нутқини тушунганлиги ёки яхши англай олмаганлигини ифодалаши (масалан, сўзловчидан гапини яна бир марта такрорлашни, изоҳлаш, савол бериш ва ҳ.); мулоқотни давом эттира олиш; интервью олиш ва саволларга жавоб қайтариш; таниш мавзуларда муҳокамаларда қатнашиши; навбат билан мулоқотга киришиши, сўзловчининг нутқини бўлмаслиги ёки бўлишга тўғри келган вазиятларда мулоқотни давом эттириши; мулоқотни бошлаш ва тугаллаш стратегияларини эгаллаши; жумлаларни перифраза қилиш ва қайтадан таъкидлаши; интонация (интонациянинг грамматик ва муносабат билдирувчи функцияларини фарқлаш).
3 (Қониқарли)	Матнни тинглаб унинг асосий ғоясини англай олиш; матнни тинглаб, ундаги муайян маълумотни (масалан, саналар, исмлар) фарқлаш; сўзлашувчининг кайфияти, ҳиссиётлари ва муносабатини аниқлай олиши; сўзловчи нутқини тушунганлиги ёки яхши англай олмаганлигини ифодалаши (масалан, сўзловчидан гапини яна бир марта такрорлашни, изоҳлаш, савол бериш ва ҳ.); мулоқотни давом эттира олиш.
2 (Қониқарсиз)	Матннинг асосий ғоясини англай олмаса, ундаги маълумотларни англай олмаса, гапирганида кўплаб грамматик ва стилистик ҳатолар пайдо бўлса.

V. ФОЙДАЛАНИЛАДИГАН АДАБИЁТЛАР РЎЙХАТИ

5.1. Асосий адабиётлар

1. Evans, V., Dooley, J. Enterprise. Full Set. –UK: Digital Publishing, 2009.
2. Boyle, M., Kisslinger, E. Skillful. Listening and Speaking. Full Set. –UK: Macmillan, 2013.

5.2. Қўшимча адабиётлар

1. Macmillan English Campus Platform. (online and offline) –UK: Macmillan Education, 2015.

5.3. Интернет сайтлари

1. www.teachingenglish.org.uk
2. www.elgazette.com
3. www.learnenglish.org.uk
4. www.bbc.co.uk
5. www.channel4.com
6. www.better-english.com
7. www.englishclub.com